

Lekarze – patroni wielkopolskich ulic

Roberta Kocha

Robert Koch urodził się 11 grudnia 1843 r. w Clausthal. W 1862 r. rozpoczął studia medyczne na uniwersytecie w Getyndze, gdzie znalazł się pod wpływem Jacoba Henlego (1809–1885), słynnego anatoma i patologa niemieckiego, twórcy anatomii i fizjologii nerki.

W 1866 r. ukończył studia. W 1869 r. przeprowadził się do Rakoniewic, gdzie rozpoczął praktykę lekarza ogólnego. W 1870 r. brał udział w wojnie francusko-pruskiej, a w 1872 r. przeprowadził się do Wolsztyna, gdzie pracował jako lekarz powiatowy do 1880 r. Podczas tego pobytu w niezwykle skromnym laboratorium na terenie domu, w którym

mieszkał (obecnie mieści się tam Muzeum Roberta Kocha), dokonał pierwszych odkryć, w tym w 1876 r. odkrył laseczkę wąglika i opisał gronkowce. Badania swe zaprezentował profesorom Cohnowi i Cohnheimowi we Wrocławiu i wzbudził ich uznanie. Zostały one następnie opublikowane w czasopiśmie botanicznym we Wrocławiu. W kolejnych latach godził pracę lekarza powiatowego w Wolsztynie z pracą naukową prowadzoną we współpracy z naukowcami z Wrocławia.

W 1880 r. przeniósł się do Berlina, gdzie otrzymał posadę w Cesarskim Urzędzie Zdrowia. Kontynuował badania naukowe i w marcu 1882 r. ogłosił odkrycie bakterii wywołującej gruźlicę.

Choć dzięki wcześniejszym badaniom zakaźna natura gruźlicy była już wtedy prawie pewna, nie udało się nikomu wcześniej zidentyfikować i opisać bakterii ją wywołującej. To odkrycie uczyniło Kocha sławnym na cały świat i stało się podstawą przyznania mu Nagrody Nobla w 1905 r. W 1883 r. przewodniczył niemieckiej wyprawie badawczej do Egiptu i Indii, zajmującej się badaniem cholery. Podczas tej wyprawy wyizolował i opisał przecinkowca cholery. W 1885 r. został mianowany profesorem bakteriologii w Berlinie, a w 1891 r. oddano mu specjalnie dla niego wybudowany Instytut Kocha.

W 1890 r. Koch ogłosił, iż uzyskał substancję, która hamuje rozwój prątków gruźlicy u zwierząt i która, jego zdaniem, może również mieć znaczenie w leczeniu gruźlicy u ludzi. Znana była ona później jako tuberkulina. Informacja ta została wyolbrzymiona przez prasę naukową i popularną na całym świecie i wywołała ogromne zamieszanie. Wiele osób, w tym Artur Conan Doyle (lekarz i twórca postaci Sherlocka Holmesa) i Joseph Lister (twórca zasad antyseptyki), osobiście wybrało się do Kocha do Berlina po dawkę lekarstwa. Szybko jednak okazało się, iż nadzieje związane z tuberkuliną były bezpodstawne, a Koch stał się obiektem krytyki. Później jednak tuberkulina znalazła zastosowanie w diagnostyce gruźlicy, w różnicowaniu osób zarażonych od niezarażonych.

Koch był żonaty dwa razy, z pierwszego związku miał jedną córkę. Zmarł w Baden-Baden w 1910 r.

Ulica Roberta Kocha znajduje się w Poznaniu na Świerzewie, pomiędzy ul. Leszczyńską a ul. Franciszka Witaszka.

PROF. NADZW. DR HAB. MED.
ANDRZEJ GRZYBOWSKI
AE.GRZYBOWSKI@GMAIL.COM